Et samfund i velstand har vi sat som motto for det oplæg, der er tilstillet de delegerede.
Med dette motto er naturligt angivet, hvad målsætningen for en liberal økonomisk politik skal være.
Dette økonomiske oplæg er i sin form en nydannelse for Venstres landsmøde. Det er Venstres hovedbestyrelse, som først på sommeren nedsatte et økonomisk udvalg, som man bad udarbejde det pågældende oplæg. Det økonomiske udvalg har man dernæst tænkt sig under forskellige former skal fortsætte sit arbejde, og den drøftelse, som vi her på landsmødet vil få, vil naturligt indgå som en del af det videre arbejdsgrundlag.
Venstre er i opposition til den nuværende regering. Det gælder da ikke mindst i forholdet til regeringens økonomiske politik og dens administrative ledelse. Vi har ikke ansvar for regeringens tilstedekomst. Vi frarådede en socialdemokratisk regering og opfordrede til en liberal regering.
Det hører med til en oppositions opgave i det parlamentariske system, at oppositionen må påtage sig opgaven som regeringens kritiker.
Denne opgave er for tiden nemmere end måske nogensinde.
Regeringens forsvar består hovedsagelig i henvisning til, at produktionen er steget, at vi ikke er stillet overfor fattigdommens problemer, og at der ikke er arbejdsløshed. Derfor er der ikke krise, konkluderer man.
Det er jo en meget nem argumentation. Vi påstår nemlig ikke, at der er krise i gammeldags forstand. Men den voksende produktion og højere beskæftigelse er fælles for alle de vesteuropæiske lande, uanset at de har regeringer af vidt forskellig politisk farve. Det er da heller ikke et resultat af regeringens indsats, men af den tekniske udvikling, den voksende uddannelse og den skete liberalisering og internationale arbejdsdeling.
Vi glæder os alle sammen over, at det ikke er fattigdommens problemer, vi er stillet overfor. Selvfølgelig er det bedre, at det er velstandssamfundets problemer, som foreløbigt er løst
så skidt, som tilfældet er.
Lader vi derfor meget rigtig være med at tale om krise i gammeldags forstand, kan man så meget desto mere rammende karakterisere den samfundsøkonomiske tilstand under den socialdemokratiske mindretalsregering som søsyg. Denne søsyge

skyldes vel at mærke ikke udefra kommende storme, men derimod, at den nuværende styrmand og hans hjælpere på det danske statsskib har vist altfor utilstrækkelig sødygtighed,

Resultaterne af den økonomiske søsyge er kun alt for velkendte.

Vi havde valg for blot et år siden, og Krag dannede sin socialdemokratiske mindretalsregering.

I løbet af det sidste år er pristallet steget fra lo5 til 112 eller inflationen altså med 6-7 %.

Byggeomkostninger er steget med indekstal fra 14o til 155 eller med mere end 10 %.

Den effektive obligationsrente beregnet på det sædvanlige grundlag fra 7,26 til 8,82.

Valutareserverne formindskedes sidste år med omkring 1300 mill. kr. Efter dette ubehagelige forløb angav regeringen som sit mål for 1965, at valutatabet i hvert fald skulle halveres. Årsagen til valutaunderskuddene er først og fremmest de voksende underskud på handelsbalancen. Det var i de første 7 måneder af 1964 2368 miil. kr. I de 7 første måneder af indeværende år er underskuddet så langt fra at blive mindre i stedet blevet mere end 300 miil. større og foreløbigt på 2647 miil.

Regeringens finanspolitik er karakteriseret ved en tilsigtet skattestigning på et eneste år på henved 3000 miil. kr. blandt andet fordi udgiftseksplosionen kom ganske bag på landets regering.

Hele denne udvikling skyldes ikke udefra kommende forhold. Den skyldes heller ikke de store oppositionspartier. Regeringen har fået den nødvendige støtte andetsteds fra til at gennemføre den politik, som den ønskede.

Den økonomiske søsyge med alle dens virkninger er derfor resultatet af den socialdemokratiske regerings politik.

Hvad har da været denne politiks fejl ?

Regeringen har været udygtig. Den har manglet overblik. Selv udviklingen i statens egne udgifter er kommet helt bag på regeringen.

Den har manglet det fornødne mod, som landets regering må have til i afgørende situationer at sige den fornødne sandhed om økonomiske muligheder.

Den har ført en så usammenhængende og stykkevis økonomisk politik med buketter og meget andet, som man sjældent har oplevet det før.

Den kom i huj og hast til folketinget en af de sidste dage inden sommerferien med anmodning om i løbet af en eftermiddag at afløse en århundredgammel dansk

praksis med fri obligationsudstedelse med en rationeringsordning,
Meget kunne føjes til. Det danner naturligt baggrunden for de overvejelser om en anden økonomisk politik, som nu utvivlsomt i videre kredse end længe foles tiltrængt.
I det oplæg, der er lagt frem, prøver vi at vurdere kravene til den aktuelle politiks indhold.
Vi har sat inflationens bekæmpelse i spidsen. Alt for længe er dansk politik, gået udenom som katten om den varme grød.
Vi har talt om inflationens ulykker som om det dårlige danske vejr. Men vi har næsten gjort lige lidt ved begge dele. Den tid bør nu være forbi for inflationens vedkommende.
Venstre har foranlediget en sagkyndig undersøgelse af de særlige danske inflationskilder. Resultatet heraf bør foreligge så betids, at eventuelle beslutninger kan træffes i det kommende folketingsår.
Det første, regering og folketing nu kan gøre, er at tage fat på de inflationskilder, som de selv behersker. Det er derfor med fuldt overlæg, at vi har placeret problemerne om den offentlige udgiftspolitik og budgetlægning i spidsen af vort oplæg.
Det er efterhånden 7-8 år siden, Venstre først af alle i folketinget rejste kravet om samlede investeringsplaner for det offentliges vedkommende. Vore synspunkter er nu langsomt ved at bære frugt. Men det er under den nuværende regering hidtil gjort langsomt og utilstrækkeligt. Man har ikke løst opgaven at bringe de offentlige anlægs- og byggeprogrammer i overensstemmelse med forsvarlige samfundsøkonomiske muligheder. Resultatet har været, at staten stærkt har bidraget til over-efterspørgselen, samt at man bagefter har gennemført drastiske nedskæringer og anlægsstop med økonomiske skader og kostbare tab til følge.
Men vort oplæg går langt videre, hvad den offentlige budgetlægning angår. Eksplosionsudviklingen i statens hele driftsbudget er hidtil kommet bag på landets ansvarlige regering.
At en stor del af inflationen og de økonomiske vanskeligheder stammer herfra, lader sig ikke benægte.
Vi har mange opgaver, som vi ønsker løst. Men tiden må være forbi til at afgøre det udfra ønsketænkningsprincippet.
Staten må, hvis den skal bidrage til en bedre økonomi, fastlægge sin udgiftspolitik udfra sammenhængen med den øvrige økonomi og borgernes evne. Herudfra må en

samlet budgetramme
lægges. Den må for at have værdi endvidere lægges for mere end et år ad gangen, foreløbigt og i hvert fald for to år udover det løbende finansår. Indenfor denne ramme må afvejning og prioritering af såvel anlægsudgifter som driftsudgifter foretages. Regering og folketing må ved udgiftsvedtagelser være forpligtede til at tilpasse disse den samlede budgetramme.
Det andet hensyn ved udgiftsbeslutningerne må være disses sammenhæng med de rent fysiske muligheder vedrørende anlægskapacitet, mennesker til at betjene dem o.s.v., som vil blive følgen. Skoler kræver som bekendt først arbejdskraft at opføre og senere lærere til at undervise.
Vi tror, at disse synspunkter om afgørende ændringer for fastlæggelse af statens udgifter vil have stor betydning. De vil videre bidrage til en indsats for en mere effektiv udnyttelse af de maksimale midler, som der indenfor de fastlagte rammer vil være til rådighed. Vi vil også herigennem kunne få en bedre offentlig økonomi.
Det næste krav er indsatsen for en direkte rationalisering af statsadministrationen og lovgivningen.
Må jeg her fremhæve to af de ting, vi har peget på.
For det første tror vi, det nu vil være gavnligt, om ministrene med deres ministerier blev pålagt den opgave, at foretage en gennemgang af deres respektive lov-, administrations- og udgiftsområder. Denne gennemgang skulle have til formål at vurdere om behovet for de opgaver, der løses, stadig er tilstrækkeligt stort, og om fremgangsmåden er tilstrækkelig rationel. Resultatet skulle forelægges folketinget.
For det andet må folketingets muligheder for kontrol med statsadministrationen styrkes. Det har været et stort fremskridt, at folketinget nu har en ombudsmand til at foretage undersøgelser af administrationens behandling af borgerne. Det har inspireret os til tanken om, at folketinget også burde have et hjælpeorgan til at bistå sig i overvejelserne om forenkling og rationalisering af statsadministrationen.
Det er naturligvis nu bekendt, at regeringen nedsætter det tredie statslige rationaliseringsråd efter krigen. Vi ønsker det al mulig held og lykke. Men de hidtidige så små resultater har overbevist os om, at det ikke er tilstrækkeligt, og at folketingets egne muligheder for at kræve resultater må styrkes.
Det er et videre led i samme retning, når vi stærkt fremhæver en styrkelse af det kommunale selvstyre.

Det rejser på den ene side kravet om den tilpasning af den kommunale opdeling og struktur, som muliggør dette i det største omfang. Decentralisering, frigørelse for tidkrævende og kostbar statskontrol, afvikling af den opsplittede sagsbehandling i de alt for mange kontorer, er økonomisk vigtig og vigtigere for folkestyret, end vi måske gør os klart. Men vil man de
fornødne ændringer her, må man også ville midlerne hertil.
Det andet væsentlige led er refusionssystemet, der må ændres for at forenkle og for at lægge øget ansvar på kommunerne.
Refusionsreglerne må alene omfatte de opgaver, som er af almen interesse og af staten pålagt kommunerne som skoler, veje, visse sociale opgaver. I alle de mange tilfælde, hvor man bedst overlader en opgave til kommunen, men hvor staten bør deltage i betalingen, bør man i stedet for at refundere efter faktisk afholdte udgifter, gå over til at refundere efter opgaven og dennes omfang, eller om man vil til ydelse pr. enhed.
F. eks. et grundbeløb pr. skole, sygehus, plejehjem, et beløb pr. m2 og driftstilskud pr. skoleelev, pr. sygedag, pr. plejepatient o.s.v. Dertil må der i den generelle refusionsordning indbygges en faktor under hensyn til den vidt forskellige økonomiske evne, skatteyderne i forskellige kommuner har.
Vi kan herved få et rimeligere og mere enkelt system, og vi kan få et system, som fjerner den kostbare og besværlige statsadministrations indblanding i mange kommunale problemers løsning.
Ikke alene den offentlige udgiftspolitik har været eksplosiv. Det samme gælder indkomstudviklingen i visse perioder i de senere år. Derfor er indkomstpolitikken ført ind i den økonomiske debat.
De indkomststigninger, der tages fra os gennem heraf afledede prisstigninger og skatter, er ikke til gavn for nogen, men til megen økonomisk skade.
Med den fulde beskæftigelse som en af målsætningerne er den generelle lønfastsættelse i højere grad blevet bestemmende for den samlede indkomstudvikling, idet den erhvervsdrivendes indkomst gennem omsætningens størrelse reguleres af købeevnen hos lønmodtagerne under forudsætning af den fornødne åbne og frie konkurrence. Derfor er konkurrence suppleret med en effektiv monopollovgivning, hvor konkurrencen ikke eksisterer, en side af sagen.
Den anden er den generelle lønfastsættelse. Vi ønsker en så stor aftalefrihed for

organisationerne som muligt. Men vi har i den generelle indkomstpolitik peget på, at regeringen forud for almindelige overenskomstforhandlinger må angive den samfundsøkonomiske forsvarlige ramme, og på, at nødvendige konsekvenser vil blive draget, såfremt denne ramme ikke respekteres.
Skal indkomstpolitikken have en reel mulighed, må folkestyret vedstå sit ansvar heroverfor, også i forhold til det moderne samfunds stærke organisationsmagt.
Disse synspunkter er i den socialdemokratiske udlægning blevet til, at Venstre vil på straffeekspedition. En mere forkert udlægning kan vanskeligt tænkes. Vi vil netop hindre straffeekspedition i form af efterfølgende indgreb, fordi landets regering ikke havde mod til at sætte sin autoritet ind på den forsvarlige indkomstpolitik.
Den hidtidige regeringspolitik har bestået i, at regeringen i for høj grad tav og lod organisationerne handle i manglende viden om, hvilken ramme, der til slut ville blive akcepteret. Blev denne så overskredet, kom regeringen bagefter med sine købekraftsbegrænsende indgreb. Se, det er en sådan politik, der med rette kan fortjene betegnelsen en politik med straffeekspeditioner til følge.
Dyrtidsreguleringen har til formål at varetage rimelige og nødvendige interesser for lønmodtagerne. Men det bor for ansvarlige organisationer og politikere ikke hindre, at vi nu sætter vore kræfter ind på at finde frem til en ændret form.
Det er i samfundets som i lønmodtagernes sande interesse, at denne ændrede form indrettes, så den ikke fungerer som inflationskilde, så lønstigninger automatisk opædes af prisstigninger.
Når vi dernæst i Venstre bestandigt har fremført bolig- og huslejepolitikken som et centralt led i den økonomiske politik, er det fordi, vi er overbevist om, at vi simpelthen ikke vil få orden i landets økonomi, før vi har normaliseret bolig- og huslejepolitikken. Denne har forbindelse til mange sider, opsparingen, pengepolitikken, indkomstfordelingen, produktionen og meget mere.
Derfor skal jeg her kun nævne, at målsætningen for landets økonomis skyld må være
Hurtig afvikling af restriktionerne
Effektivitet i boligproduktionen
Genskabelse af konkurrencen
Øget bevægelighed indenfor boligmassen
Større opsparing indenfor boligsektoren
Disse mål må netop hurtigt nås, samtidig med fornøden hensyntagen til de sociale

synspunkter og til, at frigørelsen i øvrigt må ske på en måde, der er rimelig overfor såvel lejere som ejere.
De fleste af de hidtidigt nævnte problemer er især inddraget i den politiske debat og aktualiseret gennem oppositionens indsats.
Derimod må det indrømmes, at når det gælder nye og flere skatter, har den socialdemokratiske regering ubestrideligt førerskabet.
Det gælder også, når vi drøfter merværdiafgiften. Hvad der af sammenhængende ting i øvrigt er inddraget i det hidtidige udvalgsarbejde skyldes alene oppositionspartierne. Jeg tror, dette siger noget væsentligt om den aktuelle politiske stilling. Tænk, om det var landets regering, der som grundlag for arbejdet havde lagt et sammenhængende oplæg frem.
Vi ønsker også i Venstre en skattereform, ja vel så brændende som nogen.
For os er formålet en reform, for regeringen i al for høj grad flere statsindtægter.
Den ene side af denne reform er en større del af beskatningen lagt på forbruget. Derfor har vi også positivt arbejdet med forslaget om merværdiafgift. Vi er slet ikke blinde for, at der er megen fin automatik i dette system, at det er det mest neutrale overfor produktionsformer og forbrugsvalg, og at det enklest sikrer fritagelse for beskatning af produktionsmidler.
Men det er lige så ubestrideligt, at det pålægger dansk erhvervsliv en omfattende ny administrationsbyrde. Jeg skal give den indrømmelse, at en del af problemerne måske nok forekommer større, når de i diskussionen stilles op, end de altid vil vise sig at være i en praktisk indarbejdet ordning.
Store erhvervsgruppers gennemgående positive indstilling tæller også stærkt, men hverken regering eller folketing bor glemme, under hvilke principielle forudsætninger og praktisk hensyntagen disse organisationers tilslutning er givet.
Vi tilsiger fortsat en saglig behandling af merværdiafgiftsforslaget. Men vi vil samtidig gøre det klart, at en lige så grundig afvejning må foretages overfor den anden mulighed, detailledsafgiften. Det danske folketing bør ikke træffe beslutning om det sandsynligvis for en meget lang årrække gældende forbrugsbeskatningssystem, uden fornøden viden og klarhed om de muligheder, vi nu, men derefter ikke mere i mange år kan vælge imellem.
De sagkyndige gør i dag gældende, at et undtagelsesfrit detailafgiftssystem dels forudsætter registrering af det samme antal virksomheder som merværdiafgiften, dels

ikke vil kunne foreliggt før i maj 1966.
Det er nødvendigt her at minde om situationen i 1962. Regeringen havde da forelagt et detailafgiftsforslag med en række undtagelser, især fødevarer og brændsel. Udvalgsbehandlingen overbeviste dengang vist alle parter om, at forudsætningen for en detailledsbeskatning måtte være, at den stort set var undtagelsesfri. Regeringen drog dengang konsekvensen heraf. Den gik over på princippet om detailledsafgift uden undtagelser.
Den ønskede et forslag herom gennemført hurtigt, og en af indvendingerne mod en gros oms var netop, at dette ville tage længere tid at gennemføre.
Men efter hvad vi i dag ved, står det klart, at regeringen dengang ikke havde taget de sagkyndige med på råd, at forslaget overhovedet ikke kunne gennemføres indenfor de tidsfrister, som da var forudsætningen, og at gennemførelse af regeringens synspunkt havde krævet registrering af ikke 125.000 virksomheder, som man dengang sagde os, men af 400.000 virksomheder, uden at regeringen nævnede det med et ord.
Når man erindrer diskussionen fra dengang, om hvem der havde ansvaret for, at vi ikke valgte detailoms'en uden undtagelser, ja så ser det med den viden, vi nu har, unægtelig helt anderledes ud, end hvad regeringen da gav os indtryk af.
Den her indvundne erfaring må derfor yderligere svække tilliden til regeringens evne til den saglige formidling af arbejdet.
Det gor i hvert fald, at vi i den nuværende situation må skaffe os grundig viden om de to fremherskende muligheder for en almindelig forbrugsbeskatning.
Den anden side af sagen er den øvrige skattereform. Naturligvis vil ingen se væk fra de byrdefordelingsmæssige synspunkter, men kan ikke især reformsynspunkterne slå afgørende igennem, mister skattediskussionen sit afgørende perspektiv.
At statsministeren mangler forståelsen herfor, har han benyttet flere lejligheder i den senere tid til at vise. Det er simpelthen forstemmende, at statsministeren for den regering, hvis motiv til at foreslå merværdiafgiften tydeligt for enhver var ønsket om flere penge i statskassen, rejser ud i landet og forklarer, hvordan en familie, som antages at være blandt Socialdemokratiets vælgere, vil opnå en skattelettelse på 1100 kr. Vi har oplevet andre bebrejdet for skattelettelsesagitationen. Vi har sjældent set noget mindre statsmands- agtigt end den her refererede statsministeragitation. Den tyder på, at statsministeren trods alt mere tænker på valg end på at skabe klima

og grundlag for resultater.
Vi har i vort udkast peget på principper, som en skattereform må opbygges efter. Når vi således ønsker loftet over proportionalbeskatningen hævet meget væsentligt, er begrundelsen, at vi må ud af systemet med de meget voldsomme beskatninger af "de næst tjente 1000 kr." For at nå længst muligt med dette reformsynspunkt må man eventuelt forhøje den generelt gældende proportionalskattesats. Men dette må til gengæld ses sammen med forhøjelsen af bundgrænsen og synspunktet om et berettiget og stærkere familiepolitisk indslag gennem en meget væsentlig forhøjelse af børnetilskudene.
Jo længere vi kommer ad denne vej, jo mere opnår vi af reformsigtet: at gøre beskatningssystemet mere produktions- og opsparingsvenligt.
Samtidig tilvejebringer vi den bedste mulighed for den rigtigste løsning af sambeskatningsproblemet. For yderligere at nå en løsning her foreslår vi ret til særbeskatning efter de anførte principper og indførelse af fradrag for "medhjælpende" ægtefælle.
I proportionalskatteproblemstillingen bor det fremtidige sigte i virkeligheden være et proportionalskatteloft til tops. Det er for at muliggøre dette, vi på ny har peget på til gengæld at inddrage en direkte forbrugsbeskatning for de største indkomster. Vi tror ikke en direkte forbrugsbeskatning lader sig praktisere generelt, men vi tror, at det kunne lade sig gøre i det nævnte omfang og dermed muliggøre et mere rimeligt og rationelt opbygget skattesystem, som mest muligt tjente opsparingen. At vi gennem skattereformen også derudover ønsker at stimulere opsparingen skulle fremgå tydeligt.
Kun hvis vi går vidt med selve reformeringen af skattesystemet efter sådanne retningslinier som anført, kan vi også nå den fornødne forenkling, herunder gennem en kritisk gennemgang af de stykkevist indførte specialfradragsordninger, som gør ligningsarbejdet yderst vanskeligt, og som alligevel stiller borgerne vilkårligt forskelligt.
Om der var fornøden politisk kraft og vilje kunne et stort resultat nås. Men en sådan vilje og kraft har den nuværende regering ikke hidtil vist. Dens oplæg er meget mere præget af lapperier end reformer. Dens forslag om ændring af proportionalskatteloftet er eksempelvis endnu mere beskedent end det, man forhandlede om i foråret og end ikke en a jour faring i forhold til resultatet i 1962.

Man har anført, at vort forslag ikke indeholdt detaillerede skalaer og satser. Må jeg hertil svare, at regeringen end ikke er i stand til endnu at give os mere begrundede oplysninger om den kommende udgiftspolitik, og i øvrigt er mere end en måned om at besvare ganske konkrete og enkle spørgsmål til brug for skatteskalaberegninger.
Som arbejdsvilkårene er for oppositionspartier, der ikke har rådighed over administrations apparatet, vil udarbejdelsen af detaillerede skalaforslag være en yderst vanskelig opgave for det enkelte parti. Må jeg også minde om, at selve regeringen endnu ikke har udarbejdet skalaer og satser til sit eget forslag om sambeskatningen. Hvordan kan man da med rimelighed kræve det af det enkelte oppositionsparti ? Vi har fremlagt vore principper. Vil man sagligt forhandle herom, må skalaer fremgå af et udvalgsarbejde, hvor administrationen gennem ministeren også stilles til rådighed for oppositionen.
Venstres principielle krav til en skattereform er tydelige nok. Men jeg har endnu en bemærkning til regeringens stilling. Uanset om man vil vælge detailoms eller merværdiafgift, vil en administrationsbyrde blive pålagt dansk erhvervsliv.
Det er i sig selv betænkeligt og må som klar betingelse modsvares af, at merprovenu af en ændret forbrugsbeskatning fuldt ud danner grundlag for den øvrige skattereformlovgivning. Men det er en yderligere stærk socialdemokratisk udfordring, at regeringen så energisk søger kildeskatteforslaget presset ind i forhandlingssituationen. Det ved regeringen jo, der alligevel ikke er mulighed for. Det kan derfor alene tjene propagandainteresser. Derfor er det også en yderligere forudsætning, at denne stadige trusel overfor erhvervslivet fjernes. Dette skulle være så meget desto nemmere, som kildeskatteforslaget i flere henseender også vil være til ugunst for lønmodtagerne.
Desværre er skattereformarbejdet endnu engang præget af mere end reformen at skulle tjene socialdemokratiske ønsker om yder ligere penge i statskassen som økonomisk saneringsforanstaltning.
Udover de rekordagtige skattestigninger har vi nu også fået en skrap kreditstramning, ja direkte kødannelser ved kreditinstitutionerne. At kreditstramning i situationen er blevet en nødvendighed, bestrider næppe nogen. At den hjælper til at afbalancere et overtryk, er også klart. Men det skal under
streges, at den stærke kreditstramning er en følge af den socialdemokratiske regerings egen politik og hidført af den socialdemokratiske regering selv.

Den er altså ikke et modstykke til, at regeringen ikke har kunnet få sin egen finanspolitik igennem. Den får i 1965 præcis alle de penge i statskassen, som den har ønsket sig.
Det er først for januar kvartal 1966, den har et endnu udækket ønske om yderligere statsindtægter.
Den har foreløbig for indeværende finansår sikret sig et kasseoverskud på 600-700 miil. kr. Dette er imidlertid fordelt med, at der i april kvartal var et kasseunderskud på 600 miil. kr., og regeringen har i finansårets forste fire måneder trukket 1 milliard mere på Nationalbanken end i samme periode sidste år. I den resterende del af finansåret vil forskellen i statsfinansernes påvirkning af likviditeten her i samfundet blive 1800 miil., eller hvis regeringens ønsker om yderligere buketter går i opfyldelse, endog måske 2400 mili., alt under forudsætning af, at regeringen har regnet rigtigt, hvad jo ikke altid har været tilfældet. Tror man virkelig en sådan yderligere forskel i likviditetspåvirkningen igennem vinterhalvåret er sund og forsvarlig ? Som en art narkomani har man i den økonomiske politik koncentreret sig om voksende kasseoverskud. Morfin kan være et middel under sygdomsbekæmpelse, men en for omfattende brug og tilvænning til narkotiske midler har som bekendt yderst farlige og sløvende virkninger.
Derfor har vi så stærkt fremhævet kravet om en økonomisk politik, i hvilken der var en helt anden sammenhæng, og som langt mere end blot at bekæmpe virkninger af de økonomiske sygdomme, bekæmpede årsagerne til disse. Det betyder ikke, at liberal politik kan afvise uortodokse midler under helbredelsesprocessen. Men der må, om vi skal tage medansvar, være den øvrige sammenhæng.
Som noget helt afgørende har vi fremdraget borgernes opsparing. Vi ved naturligvis meget vel, at der heldigvis har været stor og glædelig vækst i denne. Vi ved også, at investeringerne i de senere år er steget stærkere end forbruget. Men i det udviklede samfund er forudsætningen for tilstrækkelig udnyttelse af mulighederne og for en tilstrækkelig fortsat vækst i fremgangen stadig, at investeringerne stiger stærkest.
Vi har det i vort samfund også sådan, at det ville være uforsvarlig kortsynet, om vi ikke tænkte i rimelig grad på fremtiden.
Dette dynamiske sigte må stå klart for liberal politik. Uden at dette er tilfældet, ville vi give os unødige blottelser overfor en socialistisk politik, hvis udnyttelse af resourcerne alligevel ville blive utilfredsstillende.

Uddannelse, boliger, erhvervsudbygning, konkurrencedygtige arbejdspladser og meget mere er altsammen afhængig af, at investeringsmuligheden, det vil sige opsparingen, er stor nok.
Stiller man valget op mellem flere statsskatter eller skrappere kreditstramning, som i hvert fald under dens nuværende form
vil fore til vilkårlighed og til hemsko især for de unge og de ekspanderende virksomheder, siger vi nej. Problemstillingen er ikke rigtig. Den tredie mulighed er øget opsparing og rigtig anvendelse af denne.
Hertil sigter mange af de synspunkter og forslag, vi herom har taget med i vort oplæg. Jeg skal om enkelthederne blot nævne.
Vi ønsker principielt så frie regler om afbetalingshandel som muligt. Men fremfor andre ting foretrækker vi undersøgt, om man kan skabe mulighed for at sikre et krav om en noget større udbetaling ved køb af de mere kostbare forbrugsvarer. Det vil øge opsparingen og gavne dens anvendelse.
Nåede vi frem til i en politik med indbyrdes sammenhæng at akceptere nødvendigheden af dæmpende indgreb, roretrækker vi en bunden opsparing for borgerne i obligationer, forsikringer og pengeinstitutter fremfor meget andet.
Vi har peget på, at man i sammenhængende ændringer af afskrivningsreglerne må forlange afskrivningsprocenten for varelagre tilbageført til de 35. I modsat fald fører det i en valutaknap tid til forøgede varelagre. Afskrivninger på driftsbygninger til handel og lettere industri må nu snarest løses. Yderligere forbedringer af investeringsfondsreglerne må gennemføres netop for ikke at tvinge til forcerede investeringer.
Til gengæld finder vi det som et anvendeligt middel i en periode med et skævt forhold mellem byggekapacitet og byggeefterspørgsel at begrænse de ekstraordinære afskrivninger på erhvervsbyggeri. Det skal dog selvfølgelig kun kunne gælde fremtidigt igangsat byggeri og i øvrigt kun gælde i den særlige situation.
Lykkes det at forskyde nogen efterspørgsel fra forbrug til investering, er forudsætningen at tilsvarende forskydning i arbejdskraftens anvendelse kan finde sted.
Lad mig til slut endnu engang understrege, hvad der for et liberalt parti må forekomme helt afgørende, nemlig at man ophører med den stykkevise og ofte indbyrdes modstridende økonomiske politik.

Hvad vi mere end længe trænger til er en politik med et sammenhængende sigte. Derfor kan man ikke regne med, at man uden videre kan pille enkeltheder ud af et liberalt oplæg og anvende det efter forgodtbefindende, i hvert fald ikke med Venstres deltagelse.
Man skaber ikke et værk ved at pille enkelte dele frem og bruge i en forkert maskine. Kun ved en samlet og sammenhængende anvendelse af de mange dele kan vi få en tilstrækkelig god og effektiv virkende maskine.